

Määräykset ja ohjeet 2/2017

Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinto

Dnro
FIVA/2022/799

Antopäivä
10.1.2017

Voimaantulopäivä
1.4.2017

Lisätietoja
Vakuutusvalvonta/Työeläkelaitokset

FINANSSIVALVONTA
puh. 09 183 51
etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi
finanssivalvonta.fi

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala	6
	1.1 Soveltamisala	6
2	Säädöstausta ja kansainväliset suositukset	7
	2.1 Lainsäädäntö	7
	2.2 Finanssivalvonnan määräksenantovaltuudet	7
3	Tavoitteet	8
4	Työeläkevakuutusyhtiön johdon kelpoisuus	9
	4.1 Hallitus	9
	4.2 Toimitusjohtaja	9
5	Johdon kelpoisuuden ja hyvämaineisuuden yhteisarviointi (Fit & Proper -arviointi)	10
6	Hyvä hallinto	12
	6.1 Hallintoneuvoston valvontatehtävä (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)	13
7	Sisäinen valvonta	14
	7.1 Sisäisen valvonnan merkitys ja vastuu sen järjestämisestä	14
	7.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja toimivuus	15
	7.3 Raportointi	16
8	Compliance	17
	8.1 Toiminnon järjestäminen	17
	8.2 Toiminnon tarkoitus ja tehtäviä	18
	8.3 Raportointi (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)	19
9	Sisäinen tarkastus	20

		4 (46)
10	Riskienhallinta	21
	10.1 Sisältö, organisointi ja huomioon otettavat riskit	21
	10.2 Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet	22
11	Toiminnan häiriöistä ja virheistä ilmoittaminen (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)	23
	11.1 Ilmoitus toiminnan häiriöistä ja virheistä	23
	11.2 Vuosi-ilmoitus operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista	24
12	Palkitseminen	25
	12.1 Hallintoneuvoston ja hallituksen vastuu	25
	12.2 Muuttuvan (tulospohjaisen) palkitsemisen periaatteet	25
	12.3 Julkisuus	26
	12.4 Luettelot	26
13	Hyvän vakuutustavan noudattaminen	27
14	Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma	29
	14.1 Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen	29
	14.1.1 Varainhallinnan ja maksuliikenteen järjestäminen	29
	14.1.2 Sijoitustoiminnan itsenäisyyden järjestäminen	30
	14.2 Hallituksen vastuut sijoitustoiminnassa ja sijoitustoiminnan riskienhallinnassa / sijoitussuunnitelma	31
15	Luotonotto, siitä ilmoittaminen ja luottohäiriöriskisopimukset	34
16	Työeläkelaitosten välisiin vastuunsiirtoihin kytketyt omaisuusjärjestelyt	35
17	Hakemus työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamiseksi	36
18	Varautuminen poikkeusoloihin	37
	18.1 Poikkeusolojen toimintakyky	37

		5 (46)
18.2	Varautuminen poikkeusolojen toimintakyvyn ylläpitämiseen	37
18.3	Varautuminen tietojen hallinnan ja tietojärjestelmien osalta	38
18.4	Varautuminen ulkoistettujen toimintojen osalta	38
18.5	Ohjeen noudattaminen	39
19	Osallistuminen asuntokauppalain mukaiseen rakennuttamistoimintaan	40
20	Yhtiökohtaisten maksunosien markkinointi (<i>Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024</i>)	42
21	Raportointi Finanssivalvonnalle (<i>Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024</i>)	43
22	Kumotut määräykset ja ohjeet	44
23	Muutoshistoria	45
24	Siirtymä- ja voimaantulomääräykset (<i>Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024</i>)	46

1 Soveltamisala

1.1 Soveltamisala

Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettuihin valvottaviin:

- työeläkevakuutusyhtiöt.

2 Säästöstausta ja kansainväliset suositukset

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset:

- laki työeläkevakuutusyhtiöistä (354/1997, jäljempänä TVYL)
- vakuutusyhtiölaki (521/2008, jäljempänä VYL)
- osakeyhtiölaki (624/2006, jäljempänä OYL)
- laki Finanssivalvonnasta (jäljempänä FivaL)
- työntekijän eläkelaki (395/2006, jäljempänä TyEL)
- yrittäjän eläkelaki (1272/2006, jäljempänä YEL)
- asuntokauppalaki (843/1994)
- laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa (1061/1978, jäljempänä SopMenL) (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- valmiuslaki (1552/2011) (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- puolustustilalaki (1083/1991). (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

2.2 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin:

- TVYL 12 j §
- TVYL 27 §:n 5 momentti
- TVYL 28 §:n 3 momentti
- TVYL 29 c §:n 5 momentti
- VYL 15 luvun 1 §:n 2 momentti
- VYL 15 luvun 3 §:n 2 momentin 2 kohta
- FivaL 18 §:n 2 momentti.

(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

3 Tavoitteet

- (1) Nämä määräykset ja ohjeet ovat osa Finanssivalvonnan työeläkevakuutusyhtiöille antamaa määräysten ja ohjeiden kokonaisuutta. Tavoitteena on täydentää työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnon järjestämistä koskevia lain säännöksiä sekä teknisesti uudistaa hallinnon järjestämiseen liittyviä määräyksiä ja ohjeita. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (2) Tavoitteena on myös edistää työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnon selkeyttä, ymmärrettävyyttä ja asianmukaista järjestämistä sekä työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan kilpailuneutraliteettia. Tätä kautta tavoitteena on myös parantaa työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan valvottavuutta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

4 Työeläkevakuutusyhtiön johdon kelpoisuus

4.1 Hallitus

- (1) TVYL 9 e §:n 2 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsenellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemus. Hallituksessa on oltava myös hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

OHJE (kohdat 2–5)

- (2) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 9 e §:n 2 momentissa tarkoitettu hyvää työeläkevakuutustoiminnan asiantuntemusta koskeva vaatimus täyttyy, mikäli hallituksen jäsenellä on vastaavaa kokemusta toisen työeläkevakuutusyhtiön hallituksesta, mikäli hänellä on muuta hallitusjäsenyyteen rinnastettavaa kokemusta työeläkelaitoksesta, tai hän suorittaa kattavan perehdytyskoulutuksen.
- (3) Finanssivalvonta suosittaa, että edellä kohdassa 2 mainittu kattava perehdytyskoulutus on työeläkevakuutusyhtiön tai Työeläkevakuuttajat TELA ry:n järjestämä.
- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 9 e §:n 2 momentissa tarkoitettu hyvää sijoitustoiminnan asiantuntemusta koskeva vaatimus täyttyy, mikäli vähintään yhdellä kolmasosalla hallituksen jäsenistä on hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.
- (5) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiön hallituksen valiokuntia valittaessa varmistetaan siitä, että valiokunnan jäsenillä on valiokunnan toimialaan nähden riittävä ammattitaito ja pätevyys.

4.2 Toimitusjohtaja

- (6) TVYL 11 §:n 2 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajalta ja toimitusjohtajan sijaiselta edellytetään hyvää työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemusta.

OHJE (kohdat 7–9)

- (7) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 11 §:n 2 momentissa tarkoitettavat vaatimukset täyttyvät riittävän pitkän vastaavanlaisissa tehtävissä hankitun työkokemuksen kautta tai riittävän pitkän muun työkokemuksen sekä kattavan koulutus- ja perehdyttämishojelman kautta.
- (8) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan vastaavanlaisen työkokemuksen voi hankkia toimimalla työeläkevakuutusosalalla vastuullisissa tehtävissä ja muun työkokemuksen voi hankkia toimimalla rahoitus- tai vakuutusosalalla vastuullisissa tehtävissä.
- (9) Finanssivalvonta suosittaa, että edellä kohdassa 7 mainittu kattava koulutus- ja perehdyttämishojelma on työeläkevakuutusyhtiön tai Työeläkevakuuttajat TELA ry:n järjestämä ja käsittää erityisesti työeläkevakuutus- ja sijoitustoimintaan sekä liikkeenjohtoon liittyviä osa-alueita.

5 Johdon kelpoisuuden ja hyvämaineisuuden yhteisarviointi (Fit & Proper -arviointi)

- (1) Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenien, varajäsenien sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen (jäljempänä ”johto”) kelpoisuusehdoilla tarkoitetaan TVYL:n asettamia vaatimuksia. Kelpoisuudella tarkoitetaan myös hallintoelimiä kokonaisuutena koskevia kollegiaalisia kelpoisuusvaatimuksia.
- (2) TVYL 9 e §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön hallituksen jäsenten ja varajäsenten kelpoisuudesta ja hyvämaineisuudesta. Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kelpoisuudesta ja hyvämaineisuudesta säädetään TVYL 11 §:ssä. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten muutokseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta säädetään TVYL 9 f §:ssä ja 9 g §:ssä. TVYL 11 §:n 4 momentissa säädetään ilmoitusvelvollisuudesta koskien toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan sijaista.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä edellä kohdassa 2 mainituista ilmoituksista perustuu TVYL 9 f §:n ja 11 §:n 4 momentin nojalla VYL 6 luvun 21 §:n 1 kohtaan.

OHJE (kohdat 4–7)

- (4) Finanssivalvonta suosittaa, että myös hallintoneuvoston jäsenten muutoksista ilmoitetaan viipymättä Finanssivalvonnalle.
- (5) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan työeläkevakuutusyhtiö vastaa TVYL 9 g §:n ja 11 §:n 4 momentin perusteella siitä, että hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen täyttävät valittaessa ja tehtävässä toimiessaan TVYL 9 e §:n ja 11 §:n mukaiset kelpoisuusehdot ja hyvämaineisuusedellytykset (niin sanottu Fit & Proper -kokonaisuus).
- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että kaikki johtoa koskevat kelpoisuusvaatimukset saatetaan etukäteen ehdokkaita asettavien tahojen sekä nimityspäätöksen tekevän hallintoelimen tietoon.
- (7) Finanssivalvonta suosittaa, että asianmukaiset toimintamallit ja kirjalliset toimintaperiaatteet kaikkien kelpoisuusvaatimusten täyttymisen varmistamiseksi sekä seuraamiseksi on varmistettu.

MÄÄRÄYS (kohdat 8–12)

- (8) Työeläkevakuutusyhtiön on tehtävä valintaa tai nimittämistä koskeva ilmoitus hallituksen jäsenen ja varajäsenen sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osalta viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin henkilö aloittaa tehtävässään.
- (9) Muutosta koskevasta ilmoituksesta tulee käydä ilmi henkilön yksilöinti- ja yhteystiedot sekä kotipaikka ja tehtävä, johon hänet on työeläkevakuutusyhtiössä valittu, ja milloin hän aloittaa tai aloitti tehtävässään.
- (10) Hallituksen jäsenen ja varajäsenen valintaa koskevaan ilmoitukseen tulee liittää toimitusjohtajan allekirjoittama vakuutus, jossa työeläkevakuutusyhtiö ilmoittaa selvittäneensä henkilön täyttävän Fit & Proper -kokonaisuuden.

- (11) Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimittämistä koskevaan ilmoitukseen tulee liittää hallituksen puheenjohtajan allekirjoittama vakuutus, jossa työeläkevakuutusyhtiö ilmoittaa selvittäneensä henkilön täyttävän Fit & Proper -kokonaisuuden.
- (12) Edellä kohdassa 8 tarkoitettuun ilmoitukseen tulee liittää perustelut sille, miksi työeläkevakuutusyhtiö katsoo henkilön täyttävän Fit & Proper –kokonaisuuden.

OHJE (kohdat 13–16)

- (13) Edellä kohdassa 8 mainitun henkilön uudelleenalinnasta ei tarvitse antaa uutta ilmoitusta.
- (14) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan henkilö ei ole TVYL 9 e §:n 2 momentin ja TVYL 11 §:n 2 momentin mukaisesti hyvämaineinen, mikäli:
- hänet on tuomittu viimeisen viiden vuoden aikana vankeusrangaistukseen tai viimeisen kolmen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton tehtävään tai
 - hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton tehtävään.
- (15) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan edellä kohdan 14 ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määräaika lasketaan valintaa tai nimittämistä koskevassa tilanteessa tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävässä aloittamishetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voisi kuitenkin jatkaa työeläkevakuutusyhtiön johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.
- (16) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan Finanssivalvonta voi TVYL 9 g §:n ja 11 §:n 4 momentin nojalla joko omasta aloitteestaan ilmoituksen saatuaan, tai yhtiön vaatimuksesta erikseen arvioida henkilön Fit & Proper -sopivuutta tehtäväänsä. Mikäli kyseessä on edellä kohdassa 14 tai 15 mainittu tilanne, tulisi yhtiön toimittaa arviointia varten kaikki teko, rangaistukseen ja asian muuhun arviointiin liittyvät tiedot sekä esittää ne perusteet, miksi henkilön voitaisiin kuitenkin katsoa soveltuvan tehtäväänsä.

6 Hyvä hallinto

- (1) TVYL 4 luvussa säädetään työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnosta.
- (2) TVYL 9 d §:n 1 momentin mukaan hallituneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (3) TVYL 9 f §:n nojalla hallitukseen ja sen jäseneen sovellettavan OYL 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (4) TVYL 11 §:n 4 momentin nojalla toimitusjohtajaan sovellettavan OYL 6 luvun 17 §:n 1 momentin mukaan toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (5) TVYL 9 a §:n 2 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (6) TVYL 12 b §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiöiden yleisistä hallintovaatimuksista.
- (7) Hallituksen esityksen 96/2014 mukaan¹ työeläkevakuutusyhtiön hallintojärjestelmällä pyritään varmistamaan se, että yhtiötä johdetaan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti ja että yhtiön toiminnassa noudatetaan näitä periaatteita. Esityksen mukaan hallintojärjestelmän avulla toteutetaan vastuiden jako yhtiön kaikilla organisaatiotasoilla, ja sen avulla seurataan yhtiön johdon antamien ohjeiden noudattamista yhtiön toiminnassa. Esityksen mukaan lopullinen vastuu hallintojärjestelmästä on työeläkevakuutusyhtiön hallituksella. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (8) Hallituksen esityksen 96/2014 mukaan² selkeän ja toimivan hallintojärjestelmän toteuttaminen edellyttää, että yhtiössä organisaatorakenteeseen sisältyvät valta-, vastuu- ja raportointisuhteet on määritelty, jaettu ja erotettu toisistaan ja että tiedonkulku on esteetöntä. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (9) TVYL 12 b §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä ja toimiva hallintojärjestelmä. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (10) Hallituksen esityksen 96/2014 mukaan työeläkevakuutusyhtiöiden kohdalla toiminnan laadun ja laajuuden arvioinnissa korostuvat toimintaan liittyvien riskien luonne ja suuruus sekä vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

OHJE (kohta 11)

- (11) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 12 b §:ssä tarkoitetun hallintojärjestelmän tulee täyttää ainakin seuraavat vaatimukset:
 - Työeläkevakuutusyhtiöllä on keskeisten toimintojen osalta kirjalliset toimintaperiaatteet sekä selkeät määrälliset ja laadulliset tavoitteet.

¹ Hallituksen esitys 96/2014 s. 6.

² Hallituksen esitys 96/2014 s. 12.

- Tavoitteiden määrittelyssä otetaan huomioon myös terveet ja varovaiset liikeperiaatteet. Erityisesti vakuutettujen ja vakuutusentottajien oikeudet ja edut otetaan huomioon.
- Toimintaperiaatteet ja tavoitteet saatetaan koko henkilöstön tietoon.
- Hallitus voi tehokkaasti ja riippumattomasti valvoa toimitusjohtajaa ja muuta toimivaa johtoa sekä muuta organisaatiota.
- Hallitus laatii toimintaansa varten kirjallisen työjärjestyksen, jossa on määritelty hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

6.1 Hallintoneuvoston valvontatehtävä (*Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024*)

OHJE (kohdat 12–15)

- (12) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 9 d §:n 1 momentissa tarkoitettuun hallintoneuvoston valvontatehtävään sisältyy myös sen valvominen, että hallitus ja toimitusjohtaja hoitavat tehtäviään sääntelyn mukaisesti.
- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että hallintoneuvoston toteuttama valvonta on jatkuvaa, valvonnan toteutustapa vastaa kaikissa olosuhteissa yhtiön tilannetta ja että hallintoneuvosto kiinnittää valvonnassa huomiota etenkin yhtiön toiminnan kannalta keskeisiin asioihin.
- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että hallintoneuvosto varmistuu riittävästi ainakin siitä,
- että hallitus ja toimitusjohtaja johtavat yhtiötä sääntelyn ja hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti työeläkevakuutusyhtiön toiminnan tarkoituksen kanssa yhteensopivalla tavalla ja
 - että yhtiön sisäiset valvonta-, riskienhallinta- ja raportointitoiminnot on järjestetty asianmukaisesti ja niillä on riittävä kyky tunnistaa yhtiön toimintaan liittyvät riskit ja reagoida niihin.
- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että valvontatehtävää varten hallintoneuvostolle toimitetaan muun sen tarpeelliseksi katsoman materiaalin lisäksi TVYL 12 b §:ssä tarkoitettut kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön sisäisestä valvonnasta, riskienhallintajärjestelmästä, sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja palkitsemisesta.

7 Sisäinen valvonta

7.1 Sisäisen valvonnan merkitys ja vastuu sen järjestämisestä

- (1) TVYL 12 d §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiöiden sisäisestä valvonnasta.
- (2) TVYL 12 b §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön sisäisestä valvonnasta. TVYL 12 b §:n 2 momentin mukaan yhtiön hallituksen on säännöllisesti arvioitava kirjallisia toimintaperiaatteita.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu TVYL 12 j §:ään.

OHJE (kohta 4)

- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 12 d §:n mukaisen sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa
 - toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja tuloksellisuus
 - asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
 - lakien, määräysten, toimintaperiaatteiden, hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen
 - toimintaan liittyvien riskien hallinta
 - raportoinnin sekä muun johtamisinformaation luotettavuus.

MÄÄRÄYS (kohdat 5–8)

- (5) Työeläkevakuutusyhtiön hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja organisoinnista kaikille organisaatio- ja toimintotasoille. Hallituksen tulee määrittää sisältö sisäiselle valvonnalle. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (6) Konsernin emoyrityksenä toimivan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen tulee hyväksyä konsernin sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Emoyrityksen hallituksen vastuu ei poista tytäryhtiöiden hallitusten vastuuta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (7) Työeläkevakuutusyhtiön hallitus vastaa siitä, että sisäisen valvonnan toimintaperiaatteita noudatetaan yhtiössä ja ulkoistettujen palvelujen osalta ja että 6 kohdassa tarkoitettuja toimintaperiaatteita noudatetaan vastaavasti konsernissa. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (8) Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on vuosittain arvioitava, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty, mukaan lukien henkilöstön ja muiden resurssien riittävyys, ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

7.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja toimivuus

MÄÄRÄYS (kohdat 9–14)

- (9) Työeläkevakuutusyhtiön organisaatiossa tehtävät, päätösvalta ja vastuut tulee jakaa asianmukaisesti ja raportointisuhteet määritellä selkeästi. Organisaatorakenteen tulee tukea tehokkaan sisäisen valvonnan järjestämistä. Yhtiön koko henkilöstön tulee tuntea oma tehtävänsä sisäisen valvonnan toteuttamisessa. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (10) Työnjaot ja tehtävänkuvat tulee organisaatiossa määritellä siten, ettei kukaan yksin ilman asianmukaista valvontaa hoida vaikutukseltaan merkittävää toimenpidettä läpi koko käsittelyketjun. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (11) Työeläkevakuutusyhtiön kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on oltava toimiva ja tehokas sisäinen valvonta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (12) Sisäisen valvonnan järjestämisessä on otettava huomioon yhtiön toiminnan laatu ja laajuus sekä organisaatorakenne, ja sisäinen valvonta tulee järjestää riittäväksi suhteessa kunkin toiminnon riskeihin. Laatua ja laajuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon työeläkevakuutustoiminnan sosiaaliturva- ja työeläkevarojen yhteiskunnallinen luonne, toiminnan riippumattomuus ja itsenäisyys sekä vakavaraisuuteen ja varojenkäytön valvontaan liittyvät vaatimukset. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (13) Sisäisestä valvonnasta vastaavien henkilöiden tehtävät tulee perustaa sopivalle organisaatiotasolle, joka mahdollistaa henkilöille asianmukaisen toimivallan ja painoarvon tehtäviensä hoitamiseen. Henkilöillä on oltava tehtävien vaatima yhtiön toiminnan ja riskien ja yhtiötä koskevan sääntelyn tuntemus ja ammatillinen kokemus tehtäviinsä kuuluvien asioiden tuloksellisesta hoitamisesta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (14) Sisäiseen valvontaan tulee olla käytettävissä riittävä määrä pätevää henkilöstöä. Sisäistä valvontaa hoitavilla henkilöillä tulee olla käytettävissä asianmukaiset tietojärjestelmät ja muut resurssit sekä pääsy tehtävissä tarvittaviin sisäisiin ja ulkoisiin tietoihin. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

OHJE (kohta 15)

- (15) Finanssivalvonta suosittaa, että sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteisiin kuuluvat esimerkiksi johdolle tehtävät selonteot ja raportit, tulos- ja poikkeamaraportit mukaan lukien riskirajojen noudattamisen valvonta, fyysiset valvontatoimenpiteet, omaisuuden inventoinnit, hyväksymis- ja valtuutusjärjestelmä, varmistukset ja täsmäytykset.

MÄÄRÄYS (kohdat 16–18)

- (16) Sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteiden ja niiden perusteella laadittujen raporttien tulee olla osa valvottavan jatkuvaa toimintakulttuuria. Sisäisen valvonnan toimivuutta on seurattava.
- (17) Sisäisen valvonnan asianmukaiseksi järjestämiseksi ja toimivuuden seuraamiseksi sisäisen valvonnan valvontatoimenpiteet on dokumentoitava riittävällä tavalla. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

- (18) Toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja varojen turvaamisen näkökulmasta työeläkevakuutusyhtiön tulee kiinnittää erityistä huomiota tieto- ja muuta turvallisuutta koskevien valvontatoimien riittävyyteen.

7.3 Raportointi

MÄÄRÄYS (kohdat 19–23)

- (19) Sisäisen valvonnan raportoinnin on oltava selkeää, luotettavaa, oikea-aikaista ja tulevaisuuden huomioonottavaa. Tulosta ja olennaisia riskejä koskevan raportoinnin tulee olla riippumaton raportoitavasta toiminnosta.
- (20) Raportointi on järjestettävä siten, että hallintoelimet saavat tiedon olennaisista sisäisen valvonnan havainnoista sekä tilintarkastajien ja viranomaisten työeläkevakuutusyhtiölle toimittamista tarkastushavainnoista. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (21) Sisäisen valvonnan kirjallisen raportoinnin on oltava säännöllistä. Raportit on säilytettävä luotettavalla tavalla. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (22) Sisäisen valvonnan toimintojen on voitava raportoida havainnoistaan hallintoelimille riittävän aikaisin siten, että hallintoelimet voivat ilman turhaa viivästystä ryhtyä toimiin mahdollisten havaittujen epäkohtien poistamiseksi. Säännönmukaisen raportoinnin lisäksi sisäisen valvonnan toimintojen on voitava raportoida havainnoistaan tarvittaessa suoraan hallitukselle. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (23) Sisäisen valvonnan toimintojen on järjestettävä niille suoritettava raportointi siten, että se tukee sisäisen valvonnan toimivaa ja tehokasta järjestämistä. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

8 Compliance

- (1) TVYL 12 d §:n 2 momentin mukaan sisäiseen valvontaan kuuluu säännösten noudattamista valvova toiminto (compliance-toiminto). Toiminnon on myös arvioitava säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi yhtiössä tehtyjen toimenpiteiden riittävyttä. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu TVYL 12 j §:ään.

8.1 Toiminnon järjestäminen

OHJE (kohta 3)

- (3) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan OYL 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty hallituksen velvollisuus huolehtia yhtiön hallinnon ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä tarkoittaa, että hallituksella on velvollisuus luoda yhtiön toiminnan kannalta tarpeellinen organisaatio ja varmistaa sen toiminta sekä ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin, jos säännösten vastaista tai muutoin virheellistä toimintaa on havaittu.
- (4) Hallituksen esityksen 96/2014 mukaan³ työeläkevakuutusyhtiö voi järjestää compliance-toiminnon toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden soveltuvalla tavalla. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (5) Hallituksen esityksen 96/2014 mukaan compliance-toiminnon tehtävät on mahdollista yhdistää muihin toimintoihin tai tehtävät voidaan tarvittaessa ulkoistaa. Toimintoa ei kuitenkaan voida yhdistää sisäisen tarkastuksen toimintoon, koska sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan riittävyttä ja asianmukaisuutta. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

MÄÄRÄYS (kohdat 6–8)

- (6) Compliance-toiminnon yhdistäminen muihin toimintoihin tai ulkoistaminen ei saa vaarantaa compliance-toiminnan riippumattomuutta ja tehokkuutta. Yhdistämisessä ja ulkoistamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota compliance-toiminnon itsenäiseen asemaan ja suoraan yhteyteen toimivaan johtoon. Toiminnon valitun järjestämistavan riskit tulee tunnistaa ja ottaa huomioon työeläkevakuutusyhtiön toiminnan valvonnassa. Yhdistämisen ja ulkoistamisen perustelut on dokumentoitava. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (7) Compliance-toiminnon organisoinnin, ohjeiden ja menettelyjen on oltava riittävät riippumattoman compliance-toiminnan varmistamiseksi yhtiön toiminnassa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (8) Compliance-toiminnon tulee toimia säännöllisessä yhteistyössä hallintoelinten, toimivan johdon, lakiasioiden, muun raportoinnin, liiketoiminnan sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen kanssa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

³ Hallituksen esitys 96/2014 s. 14.

8.2 Toiminnon tarkoitus ja tehtäviä

OHJE (kohdat 9–10)

- (9) Compliance-toiminnon tarkoituksena on valvoa yhtiön toiminnan lainmukaisuutta ja toimintaan liittyvien muiden ulkoisten ja sisäisten sääntöjen noudattamista. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (10) Compliance-toiminto
- ennaltaehkäisee oikeudellisten riskien ja ei-toivottujen liiketoimintamallien toteutumista
 - tukee hallitusta luotettavan hallinnon järjestämisessä, toimii hallituksen tietokanavana yhtiön menettelytavoista, ja auttaa hallitusta tarvittaessa puuttumaan oikeudellisiin riskeihin
 - toimii kilpailutekijänä ja liiketoiminnan tukena vähentämällä sääntöjen rikkomisesta aiheutuvia riskejä ja edistämällä yhtiön arvojen noudattamista ja yhtiön toiminnan tehokkuutta.
- (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

MÄÄRÄYS (kohdat 11–12)

- (11) Tehokkuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi compliance-toiminnan on oltava riskiperusteista. Compliance-toiminnon toimenpiteet tulee kohdentaa ensi sijassa työeläkevakuutusyhtiön toimintaa koskevan riskiarvion perusteella. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (12) Compliance-toiminnon on laadittava toimintaansa varten toimintaperiaatteet ja -suunnitelma. Toimintaperiaatteissa tulee määritellä toiminnon vastuut, pätevyysvaatimukset ja raportointivelvollisuudet. Raportointivelvollisuuksien tulee sisältää toiminnon oma raportointi ja toiminnolle suoritettava raportointi. Toimintasuunnitelmasta tulee käydä ilmi yhtiön toiminnan eri osa-alueille riskiperusteisesti suunnitellut toimenpiteet. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

OHJE (kohdat 13–14)

- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että compliance-toiminnolle kuuluu ainakin seuraavia neuvonta- ja valvontatehtäviä:
- Toiminto kouluttaa ja neuvoo yhtiön henkilöstöä parhaisiin menettelytapoihin, mukaan lukien compliance-toimintaa koskevat menettelytavat, sekä laatii säännösten noudattamiseen liittyvää yhtiötasoista ohjeistusta. Toiminto ylläpitää tai on mukana ylläpitämässä ainakin eettisiä ohjeita, eturistiriitatilanteita koskevia ohjeita ja lahjonnan vastaisia ohjeita.
 - Toiminto arvioi säännöllisesti, onko yhtiön henkilöstö riittävän tietoinen ohjeista ja menettelytavoista sekä säännösten noudattamiseen liittyvistä vastuista.
 - Toiminto varmistaa osaltaan, että yhtiön eri toiminnoissa seurataan säännösmuutoksia, tiedotetaan niistä ja ohjeistetaan muutoksista aiheutuvista toiminnan muutostarpeista.
 - Toiminto on osaltaan mukana uusien tuotteiden ja toimintatapojen hyväksymisessä.
 - Toiminto arvioi, onko yhtiön organisaatio lain ja muiden sääntöjen noudattamisen kannalta toimiva ja tarkoituksenmukainen.
 - Toiminto tunnistaa ja arvioi ennakkoon säännösten noudattamattomuuteen liittyviä haitallisia seuraamuksia.

- Toiminto avustaa hallitusta aktiivisesti. Hyvänä käytäntönä toiminto esimerkiksi ennen hallituksen kokousta saattaa hallituksen sihteerin tietoon kokouksessa käsiteltäviin asioihin liittyvät havaintonsa, joilla saattaa olla merkitystä hallituksen päätöksenteossa.

(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

(14) Finanssivalvonta suosittaa, että compliance-toiminto käyttää niin ennakoivissa kuin jälkikäteisissä valvontatoimissaan tarkoituksenmukaisia valvontavälineitä. Näitä voivat olla ainakin

- erilaiset riski-indikaattorit
- sellaisten raporttien laatiminen, joilla varmistetaan johdon huomio ja joissa dokumentoidaan odotusten ja toteutuneiden tapahtumien väliset poikkeamat
- vakuutus-, korvaus- ja sijoitustoiminnan sekä muiden yhtiön kannalta merkittävien toimintojen tarkkailu, asiakirjojen läpikäynti, haastattelut ja tarkastukset.

(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

8.3 Raportointi *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

MÄÄRÄYS (kohdat 15–16)

(15) Compliance-toiminnon on raportoitava ainakin yhtiön hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

(16) Raportoinnin tulee kattaa yhtiön toiminta. Raportointiin tulee sisällyttää ainakin

- arvio säännösten ja ohjeiden noudattamisen nykytilasta ja tehokkuudesta toiminnoittain
- yhtiön toiminnan kannalta merkittävät havainnot ja riskit sekä niihin liittyvät compliance-suositukset
- havaittujen riskien ja puutteiden perusteella laaditut korjaavat toimenpide-ehdotukset sekä ehdotuksia koskeva aikataulu asioiden saattamiseksi säännösten ja ohjeiden mukaisiksi
- sääntelyssä tapahtuneet ja tulevat merkittävät muutokset sekä toimenpiteet, joita on toteutettu tai toteutetaan muutosten noudattamisen varmistamiseksi, ellei näitä asioita raportoida muuten esimerkiksi yhtiön lakiasioiden toimesta
- seuranta yhtiössä tehdyistä ja yhä tekemättömistä korjaavista toimenpiteistä ja niiden riittäväydestä.

9 Sisäinen tarkastus

- (1) TVYL 12 e §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön sisäisestä tarkastuksesta.
- (2) TVYL 12 b §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet sisäisen tarkastuksen järjestämisestä. TVYL 12 b §:n 2 momentin mukaan yhtiön hallituksen on säännöllisesti arvioitava kirjallisia toimintaperiaatteita.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu TVYL 12 j §:ään. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

OHJE (kohdat 4–5)

- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan OYL 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetty hallituksen velvollisuus huolehtia yhtiön hallinnon ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä tarkoittaa seuraavaa:
 - Hallituksen tulee hyväksyä sisäisen tarkastuksen vuosittainen tarkastussuunnitelma.
 - Hallituksen on järjestettävä sisäisen tarkastuksen organisaatioasema ja toimivalta selkeiksi sekä varmistettava yhtiön toimintojen riippumaton ja objektiivinen tarkastus.
 - Sisäisen tarkastuksen johtoa ja valvontaa ei saa ulkoistaa. Muita sisäisen tarkastuksen palveluja voidaan ostaa ulkopuolisilta palveluntuottajilta.*(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (5) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 12 e §:n 2 momentissa tarkoitettu sisäisen tarkastuksen riippumattomuus yhtiön operatiivisesta toiminnasta tarkoittaa, että sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton tarkastettavista toiminnoista ja tilintarkastuksesta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

MÄÄRÄYS (kohta 6)

- (6) Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma on laadittava sisäisen tarkastuksen valvontatavoitteiden perusteella ja riskiperusteista lähestymistapaa noudattaen. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi yhtiön toiminnan eri osa-alueille suunnitellut toimenpiteet. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

10 Riskienhallinta

10.1 Sisältö, organisointi ja huomioon otettavat riskit

- (1) TVYL 12 c §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön riskienhallinnasta.
- (2) TVYL 12 b §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön riskienhallintajärjestelmästä. TVYL 12 b §:n 2 momentin mukaan yhtiön hallituksen on säännöllisesti arvioitava kirjallisia toimintaperiaatteita.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä riskienhallinnan järjestämisestä perustuu TVYL 12 j §:ään.

OHJE (kohta 4)

- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 12 c §:ssä mainittu riskienhallinta tarkoittaa strategioita, prosesseja ja raportointimenettelyjä, joilla yhtiöön kohdistuvia, sen liiketoiminnasta aiheutuvia ja liiketoimintaan oleellisesti liittyviä riskejä tunnistetaan, valvotaan, mitataan, seurataan ja hallitaan. Riskienhallintaan kuuluvat Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan myös ne ehkäisevät toimenpiteet, jotka riskien tunnistamisen, raportoinnin ja arvioinnin johdosta on kulloinkin päätetty.

MÄÄRÄYS (kohdat 5–12)

- (5) Riskienhallinnassa on otettava huomioon kaikki olennaiset yhtiön toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset sekä ulkoistettujen toimintojen riskit. Riskienhallinnassa tulee tarkastella yksittäisiä riskejä ja yksittäisten riskien yhteisvaikutuksia yhtiön toiminnassa.
- (6) Hallitus vastaa siitä, että yhtiön riskienhallinta on riittävä.
- (7) Riskienhallinta on sisällytettävä toimivaksi osaksi yhtiön organisaatorakennetta ja päätöksentekoprosesseja. Yhtiön organisaatorakenteen ja päätöksentekoprosessien on tuettava tehokasta riskienhallintaa.
- (8) Hallituksen tulee hyväksyä kaikki merkittävät riskienhallintaa koskevat periaatteet.
- (9) Yhtiön riskienhallintatoiminnon on seurattava, että riskit tulevat yhtiössä asianmukaisesti ja annetun ohjeistuksen mukaisesti tunnistetuiksi, valvotuiksi, mitatuiksi, seuratuiksi, raportoiduiksi ja hallituiksi. Tarvittaessa sen tulee myös ylläpitää, kehittää ja valmistella riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettaviksi sekä laatia menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittauksessa.
- (10) Riskienhallintatoiminnon on oltava toiminnallisesti riippumaton riskiä ottavista toiminnoista ja rakenteeltaan sellainen, että se helpottaa riskienhallinnan täytäntöönpanoa. Yhtiö voi muuten vapaasti päättää riskienhallintaorganisaation käytännön toteutuksesta.
- (11) Yhtiöllä tulee olla riskienhallintaan tarvittavat menetelmät. Määrällisten mittausmenetelmien lisäksi myös laadullisia riskejä varten on oltava tarvittavat arviointimenetelmät.
- (12) Menetelmien avulla yhtiön on jatkuvasti tunnistettava riittävän kattavasti kaikki riskienhallinnassa huomioon otettavat riskit. Yhtiön on voitava kohtuudella varmistua siitä, että kaikki asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit on tunnistettu ja saatettu hallituksen

käsiteltäviksi. Riskien vaikutusten merkittävyys ja toteutumisen todennäköisyys on arvioitava, ja niiden hallitsemiseksi on kehitettävä asianmukaiset menettelyt.

OHJE (kohdat 13–15)

- (13) TVYL 12 c §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla keskittymäriskillä tarkoitetaan hallituksen esityksen 96/2014 mukaan⁴ erityisesti riskiä, joka syntyy useista eri tekijöistä, jotka eivät yksinään aiheuta riskiä mutta kohdistuessaan samaan kohteeseen muodostavat keskittymäriskin, tai joka syntyy, jos yhtiön yksittäinen riski muodostaa huomattavan osan vastaavanlaisten riskien yhteismäärästä, jolloin yhtiöllä on normaalia suurempi riski tästä yksittäisestä kohteesta. Tällaisia voivat olla esimerkiksi luotto- ja sijoitusriskit.
- (14) Laissa tarkoitettut operatiiviset riskit liittyvät hallituksen esityksen 96/2014 mukaan yhtiön sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön, eri järjestelmiin sekä yhtiötä koskettaviin ulkoisiin tapahtumiin.
- (15) Työeläkevakuutusyhtiöihin sovellettavassa VYL 6 luvun 13 §:ssä säädetään asiakkaiden tuntemisesta ja siihen liittyvistä riskienhallintajärjestelmistä.

10.2 Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet

MÄÄRÄYS (kohdat 16–19)

- (16) Hallituksen on vuosittain hyväksyttävä yhtiön koko toiminnan kattavat kirjalliset toimintaperiaatteet riskienhallintajärjestelmästä.
- (17) Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa tulee määritellä yhtiön merkittävimmät riskit, mitarit, riskinoton rajat, riskienhallinnan tavoitteet, riskienhallintatoimenpiteet, vastuut ja valvontaperiaatteet. Lisäksi riskienhallinta tulee sisällyttää tarkoituksenmukaisesti yhtiön toimintojen suunnitteluun laatimalla esimerkiksi keskeisille toiminnoille tai prosesseille erilliset riskienhallinnan toimintaperiaatteet.
- (18) Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa riskinoton rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon yhtiön riskinotto- ja riskinkantokyky. Lisäksi on määriteltävä, kuka vastaa riskinotosta, miten riskiä mitataan ja seurataan sekä miten riskin pysymistä hyväksyttävissä rajoissa valvotaan. Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa on otettava huomioon myös ulkoistetut toiminnot.
- (19) Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteista on käytävä ilmi, miten riskeistä raportoidaan. Riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteiden mukaisesta riskienhallinnan kokonaistilanteesta tulee raportoida vähintään vuosittain yhtiön hallitukselle. Toimintaperiaatteiden mukaisten riskiraporttien tulee olla osa kunkin liiketoiminnan prosesseja.

⁴ Hallituksen esitys 96/2014 s. 13.

11 Toiminnan häiriöistä ja virheistä ilmoittaminen (*Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024*)

- (1) TVYL 12 c §:n 2 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön riskienhallinnan on katettava operatiivisten riskien hallinta.
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä riskienhallintaa koskevien tietojen säännöllisestä toimittamisesta ja toimittamistavasta perustuu FivaL 18 §:n 2 momenttiin.

11.1 Ilmoitus toiminnan häiriöistä ja virheistä

OHJE (kohdat 3–8)

- (3) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiö ilmoittaa Finanssivalvonnalle asiakkaille tarjotuissa palveluissa sekä maksu- ja tietojärjestelmissä esiintyneistä merkittävistä häiriöistä ja virheistä viipymättä niiden ilmaannuttua. Merkittävänä häiriönä tulisi pitää pitkäaikaista palvelukatkoa (esimerkiksi vakuutusten tai eläkkeiden hoidossa tai eläkkeiden maksussa) tai useisiin asiakkaisiin vaikuttavaa merkittävää häiriötä. Finanssivalvonnalle tulisi ilmoittaa viipymättä myös sellaiset häiriöt ja virheet, jotka haittaavat tai vaarantavat yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa tai vastata velvoitteistaan.
- (4) Finanssivalvonta suosittaa, että ilmoitus tehdään ainakin seuraaviin ryhmiin kuuluvista häiriöistä:
 - murtautuminen tietojärjestelmään
 - haittaohjelman levittäminen tietojärjestelmään
 - tietojen paljastuminen asiattomille
 - tietoturvaloukkaus.
- (5) Finanssivalvonta suosittaa, että ilmoitus tehdään myös seuraavista häiriöistä, jos ne vaikuttavat merkittävästi asiakkaiden palveluiden saatavuuteen tai käytettävyyteen:
 - palvelunestohyökkäys
 - ohjelmistovirhe
 - tietoliikennehäiriö
 - käyttökatkos
 - laiterikko.
- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että asiakastietojen paljastumisesta ulkopuoliselle ilmoitetaan Finanssivalvonnalle vain, jos asiasta ilmoitetaan myös tietosuojavaltuutetulle.
- (7) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiö tekee Finanssivalvonnalle täydentävän ilmoituksen häiriön tarkemmista yksityiskohdista mahdollisimman pian ensimmäisen ilmoituksen tekemisen jälkeen.
- (8) Finanssivalvonta suosittaa, että edellä tässä luvussa tarkoitettut ilmoitukset tehdään Finanssivalvonnan verkkosivuilla saatavilla olevalla lomakkeella verkkosivuilla olevan ohjeen mukaisesti. Kohdassa 6 tarkoitettun ilmoituksen työeläkevakuutusyhtiö voi kuitenkin halutessaan tehdä ohjetta noudattaen samalla ilmoituksella, jonka yhtiö lähettää tietosuojavaltuutetulle.

11.2 Vuosi-ilmoitus operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista

OHJE (kohta 9)

- (9) Finanssivalvonnalle toimitettava vuosi-ilmoitus operatiivisesta riskistä aiheutuneista tappioista tehdään työeläkevakuutusyhtiön sisäisen tappiotietoja koskevan raportoinnin pohjalta.

MÄÄRÄYS (kohdat 10–13)

- (10) Työeläkevakuutusyhtiön tulee tehdä Finanssivalvonnalle edellisenä kalenterivuonna havaituista operatiivisen riskin aiheuttamista tappioista vuosi-ilmoitus, joka tulee toimittaa Finanssivalvonnalle 28.2. mennessä.
- (11) Vuosi-ilmoitus tulee tehdä kalenterivuoden aikana ilmenneistä euromäärältään viidestä suurimmasta operatiivisen riskin vahinkotapahtumasta. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä alle kymmenentuhannen (10 000) euron vahingoista.
- (12) Vuosi-ilmoituksen tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:
- kuvaus tapahtumasta ja vahingon tyyppi
 - selvitys toimenpiteistä, joihin tapahtuman johdosta on ryhdytty,
 - selvitys arvioidusta tappion määrästä.
- (13) Vuosi-ilmoitus tehdään Finanssivalvonnan verkkosivuilla saatavilla olevalla lomakkeella verkkosivuilla olevan ohjeen mukaisesti.

12 Palkitseminen

- (1) TVYL 12 f §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön palkitsemisjärjestelmästä.
- (2) TVYL 12 b §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet palkitsemisesta. TVYL 12 b §:n 2 momentin mukaan yhtiön hallituksen on säännöllisesti arvioitava kirjallisia toimintaperiaatteita.
- (3) Tässä luvussa *palkkiopolitiikalla* tarkoitetaan kaikkia yhtiössä noudatettavia palkka- ja palkkiojärjestelmiä mukaan lukien työ- ja johtajasopimuksen päättämiseen liittyvät korvauseriaatteet.

12.1 Hallintoneuvoston ja hallituksen vastuu

OHJE (kohdat 4–5)

- (4) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiöllä on hallituksen jäsenistä koostuva palkitsemisvaliokunta, joka keskittyy palkitsemisen toimintaperiaatteiden ja niiden osana palkkiopolitiikan valmisteluun ja toimivuuden varmistamiseen. Valiokunnan tulisi mahdollisia riippumattomia asiantuntijoita kuultuaan laatia palkitsemisen toimintaperiaatteet, palkkiopolitiikka sekä tarvittavat muutosesitykset niiden rakenteeseen ja vastata siitä, että ne vastaavat yhtiössä ja sääntelyssä tapahtuneita muutoksia.
- (5) Finanssivalvonta suosittaa, että hallitus vahvistaa yhtiön palkkiopolitiikan osana palkitsemisen kirjallisia toimintaperiaatteita sekä seuraa ja valvoo niiden täytäntöönpanoa. Hallintoneuvoston tulisi seurata ja valvoa TVYL 9 d §:n 1 momentin nojalla vahvistamiensa hallituksen jäsenten palkkioiden kehitystä. Hallituksen tulisi arvioida palkkiopolitiikan toimivuutta ja rakennetta aika-ajoin.

12.2 Muuttuvan (tulospohjaisen) palkitsemisen periaatteet

OHJE (kohdat 6–10)

- (6) Yhtiön palkkaus voi koostua kiinteästä ja muuttuvasta palkitsemisesta.
- (7) Kun kyseessä on muuttuva palkitseminen, Finanssivalvonta suosittaa, että muuttuva palkanosa perustuu arvioon henkilön ja toiminnon suoriutumisesta sekä yhtiön kokonaistuloksesta.
- (8) Finanssivalvonta suosittaa, että suorituksen arviointi perustuu pidemmän aikavälin (so. useamman vuoden) tuloksiin, jotta voidaan varmistua tulospohjaisen palkitsemisen ottavan huomioon yhtiön strategiset tavoitteet ja myös sellaiset palkitsemisen lakimääräiset edellytykset kuin toiminnan tarkoitus sosiaaliturvaan kuuluvan lakisääteisen eläkevakuutusliikkeen harjoittajana. Eläkevakuutusliikkeen toimeenpanoon olennaisesti kuuluvan asiakaspalvelusuorituksen laadun mittaamisessa saattaa usean vuoden tulosta lyhempi ajanjakso olla kuitenkin perustellumpi palvelun tasalaatuisuuden ja siten yhtiön, vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edun varmistamiseksi.
- (9) Finanssivalvonta suosittaa, että suorituksen arviointi lisäksi perustuu sekä tuloksen mittaamishetken että arvioidujen tulevien riskien toteutumiseen. Siksi huomattavaksi katsottavan muuttuvan palkitsemisosan maksua olisi suositeltavaa lykätä. Mikäli osoittautuu, että tulostavoite on saavutettu ottamalla sellaista riskiä, joka realisoituu ennen muuttuvan palkitsemisen maksua, yhtiöllä pitäisi olla mahdollisuus pidättäytyä maksusta.

- (10) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiö määrittelee etukäteen, miten myöhemmät muutokset palkittavan henkilön työ- tai toimitusjohtajasuhteessa vaikuttavat lykättyyn palkintaan.

12.3 Julkisuus

OHJE (kohdat 11–13)

- (11) Finanssivalvonta suosittaa, että henkilöstö voi tutustua palkitsemisen toimintaperiaatteisiin ja palkkiopolitiikan yleisiin periaatteisiin. Jokaiselle tulisi ennakolta selvittää hänen palkkansa ja palkkioidensa määräytymisperusteet ja niiden arviointiprosessi. Arviointiprosessi ja sen tulos tulisi dokumentoida asianmukaisesti.
- (12) Finanssivalvonta suosittaa, että palkitsemisen toimintaperiaatteita ja palkkiopolitiikkaa koskevat tiedot julkistetaan selkeällä ja helposti ymmärrettävällä tavalla ottaen kuitenkin huomioon luottamuksellisuuteen ja tietosuojaan liittyvät säännökset. Tiedot voitaisiin julkistaa itsenäisenä palkitsemisen toimintaperiaatteita ja palkkiopolitiikkaa koskevana selvityksenä tai esimerkiksi tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.
- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiö julkistaa ainakin seuraavat tiedot:
- palkitsemisen toimintaperiaatteiden ja palkkiopolitiikan määrittelyn päätöksentekoprosessi
 - palkkiopolitiikan ja tuloksen välinen riippuvuus
 - tuloksen mittaamisen ja riskipainotuksen perusteet
 - periaatteet, joita sovelletaan palkkiopolitiikan muuttuvia osia maksettaessa
 - tulos pohjaiseen palkkiopolitiikkaan sovellettavat muut keskeiset periaatteet.

12.4 Luettelot

OHJE (kohta 14)

- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiö pitää ajantasaista luetteloa palkkiopolitiikkojen piiriin kuuluvista henkilöistä.

13 Hyvän vakuutustavan noudattaminen

- (1) TVYL 31 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonta valvoo, että työeläkevakuutusyhtiöt noudattavat vakuutustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja hyvää vakuutustapaa.
- (2) Laki tai sopimuksen ehdot eivät aina anna suoraa vastausta siihen, miten jokin asia tulisi ratkaista tai miten asiassa tulisi muuten menetellä. Hyvä tapa voi tällöin täydentää muuta sääntelyä ratkaisuperusteena. Finanssitoiminnassa tunnetaan useita tällaisia hyviä käytänteitä. Niitä ovat ainakin hyvä vakuutus-, pankki-, arvopaperimarkkina- ja vakuutusmeklaritapa. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (3) Hyvä vakuutustapa tarkoittaa vakuutusalan vakiintuneita hyviä tapoja ja käytänteitä, jotka ohjaavat vakuutuksenantajan toimintaa. Hyvän vakuutustavan perusajatuksen mukaan vakuutuksenantajan toiminnan on oltava paitsi lain sanamuodon mukaista myös lain tarkoituksen mukaista, eettisesti kestävää, kohtuullista ja oikeudenmukaista. Hyvää vakuutustapaa voi luonnehtia myös toteamalla, että kaikki se, mikä ei ole erikseen kiellettyä, ei välttämättä ole sallittua. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (4) Vakuutussopimussuhteessa hyvä vakuutustapa sisältää vakuutuksenantajalle vaatimuksen yhteistoiminnasta sopimusosapuolen kanssa ja tämän etujen huomioon ottamisesta. Tältä osin hyvän vakuutustavan merkitys on saman tyyppinen kuin sopimusoikeudellisen lojaliteettiperiaatteen. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (5) Hyvä vakuutustapa ei kuitenkaan rajoitu vain sopimussuhteisiin, vaan se määrittää yleisemminkin sitä, miten vakuutuksenantajan on järjestettävä toimintaansa ja toimittava suhteissaan muihin tahoihin. Tällaisia muita tahoja ovat ainakin vakuutetut ja korvauksensaajat. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (6) Hyvän vakuutustavan sisältö ei ole tarkasti määriteltävissä, ja se myös muuttuu ajan ja arvostusten mukana. Hyvän vakuutustavan sisältö konkretisoituu usein yksittäisten tapausten kautta. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
- (7) Työeläkevakuutusyhtiöt ovat yhtiömuodoltaan yksityisoikeudellisia, mutta toimintansa tarkoituksen ja luonteen puolesta ne ovat osa välillistä julkista hallintoa. Vakuutussopimusten ja etuuksien sisältö on yksityiskohtaisesti säädetty laissa, ja yhtiöiden toimintaan sovelletaan hallintolakia (434/2003) silloin, kun ne hoitavat julkista hallintotehtävää. Tästä huolimatta hyvällä vakuutustavalla on merkitystä myös työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnassa varsinkin, koska hyvä vakuutustapa koskee vakuutussopimusten ja korvausasioiden lisäksi laajemminkin yhtiöiden toimintaa. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

OHJE (kohta 8)

- (8) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 31 §:n 1 momentin mukainen työeläkevakuutusyhtiöiden velvollisuus noudattaa hyvää vakuutustapaa tarkoittaa seuraavaa:
 - Työeläkevakuutusyhtiön tulee noudattaa liiketoimissaan ja sopimussuhteissaan hyvän vakuutustavan mukaisia periaatteita.
 - Työeläkevakuutusyhtiön tulee kohdella kaikkia oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti eivätkä sen liiketoimet saa tuottaa epäoikeutettua etua esimerkiksi yksittäiselle vakuutuksenottajalle. Kaikki työeläkevakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan väliset liiketoimet, esimerkiksi lainat ja

muu vakuutuksenottajan toiminnan rahoittaminen, kiinteistö- ja muut kaupat sekä vuokrasopimukset, tulee tehdä hyvän tavan mukaisesti markkinaehdoin. Vakuutuksenottajilta ostettavat palvelut tulee ostaa markkinaehtoisesti.

- Työeläkevakuutusyhtiön toiminnan yhteiskunnallinen tarkoitus ja itsenäisyys edellyttävät, että yhtiö ei suhteissaan vakuutuksenottajiin tai muissa liiketoimissaan käytä yhtiön toimintaan kuulumattomia järjestelyjä. Järjestelyä voidaan pitää sopimattomana esimerkiksi, jos työeläkevakuutukseen tai sijoitustoimintaan liittyviin liiketoimiin sidotaan työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan ryhmittymään kuuluvien vakuutusyhtiöiden vakuutusten tai muiden palvelujen hankkiminen tai käyttö.
- Työeläkevakuutusyhtiöillä tulee olla hallituksen hyväksymät kirjalliset ohjeet yhtiön ja vakuutuksenottajien välisissä liiketoimissa ja sopimussuhteissa noudatettavista periaatteista.

14 Sijoitustoiminnan järjestäminen ja sijoitussuunnitelma

- (1) TVYL 26 §:n 2 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiölle kuuluvat rahavarat ja muut varat on pidettävä erillään työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varoista. TVYL 26 §:n 3 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön varainhallinta ja maksuliikenne on järjestettävä siten, että varoja ei käytetä työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai muun yhteisön tai säätiön varainhallintaan tai maksuliikenteeseen. TVYL 26 §:n 4 momentin mukaan yhtiö voi erityisestä syystä vähäisessä määrin poiketa siitä, mitä TVYL 26 §:n 3 momentissa säädetään maksuliikenteestä, siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin päättää.
- (2) TVYL 27 §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä. Yhtiöllä on oltava sijoitustoimintaa varten riittävä oma henkilöstö. TVYL 27 §:n 4 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiö voi kuitenkin ostaa tiettyjä lainkohdassa mainittuja sijoitustoimintaan liittyviä palveluja yhtiön ulkopuolelta edellyttäen, ettei näin vaaranneta työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan itsenäisyyttä.
- (3) TVYL 28 §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen on laadittava yhtiölle sijoitussuunnitelma.
- (4) Finanssivalvonta antaa TVYL 27 §:n 5 momentin mukaan tarkemmat määräykset TVYL 27 §:n 4 momentissa tarkoitetuista työeläkevakuutusyhtiön omaa sijoitustoimintaa täydentävistä varojenhoidopalveluista, sijoitustoiminnan asiointipalveluista, aputoiminnoista tai näihin rinnastettavista muista palveluista.
- (5) Finanssivalvonta antaa TVYL 28 §:n 3 momentin mukaan tarkemmat määräykset TVYL 28 §:ssä tarkoitettua sijoitussuunnitelmasta.

14.1 Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen

14.1.1 Varainhallinnan ja maksuliikenteen järjestäminen

OHJE (kohdat 6–7)

- (6) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 26 §:n 3 momentti edellyttää, että työeläkevakuutusyhtiöllä on maksuliikennettään varten omat, muista yhteisöistä erilliset kassa- ja pankkitilit. Työeläkevakuutusyhtiö ei esimerkiksi voi käyttää yhteistä konsernitiliä muun yhteisön tai säätiön kanssa. Konsernitilillä tarkoitetaan pankkitiliä, jossa maksuliikenne on hajautettu yksikkökohtaisesti, mutta varojen hallinta hoidetaan keskitetysti. Sellainen on esimerkiksi pankkitili, jossa eri yhteisöjen pankkitilien varat kootaan yhdeksi kokonaisuudeksi, ja jonka alatileihin kullakin yhteisöllä on oma käyttöoikeutensa.
- (7) TVYL 26 §:n 4 momentin mukainen poikkeus on mahdollinen esimerkiksi selvittelytilejä käytettäessä. Työeläkevakuutusyhtiön ja muun yhteisön tai säätiön välillä on mahdollista käyttää erilaisia selvittelytilejä, joille kirjataan palvelujen ostoa ja myyntiä tai näitä vastaavia tapahtumia tai työeläkevakuutusyhtiön ja asunto- ja kiinteistöyhteisöjen välistä vähäistä maksuliikennettä, ei kuitenkaan vakuutusmaksuliikennettä. Tiliä ei myöskään saa käyttää työeläkevakuutusyhtiön ja muun edellä mainitun yhteisön tai säätiön yhteisten tai yhteisöjen välisten omaisuuden saantoja tai luvutuksia koskevien tilitapahtumien kirjaamiseen. Tilin saldon tulee jatkuvasti olla euromäärältään

vähäinen. Tilin tapahtumat selvitetään kuukausittain, kuitenkin viimeistään tilitapahtumakuukautta seuraavan kuukauden aikana.

14.1.2 Sijoitustoiminnan itsenäisyyden järjestäminen

OHJE (kohdat 8–9)

- (8) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan itsenäisyys varmistetaan siten, että sijoitustoiminnan päätöksenteon valmistelusta ja päätöksenteosta vastaa työeläkevakuutusyhtiön oma sijoitustoiminnan organisaatio ja henkilöstö, joka on riippumaton muista tahoista. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 27 §:n 1 momentti edellyttää, että yhtiön omalla henkilökunnalla on riittävässä määrin sellaista sijoitustoiminnan osaamista ja ammattitaitoa, ettei laitoksen tarvitse turvautua sijoitustoiminnassaan muihin kuin sijoitustoimintaa täydentäviin varojenhoitopalveluihin, aputoimintoihin ja näihin rinnastettaviin muihin palveluihin.
- (9) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan sijoituspäätösten valmistelua ja tekemistä palveleva tietojen tuottaminen ja kerääminen sijoitusmarkkinoilta on sellaista TVYL 27 §:n 4 momentissa tarkoitettua palvelua, jota voidaan hankkia yhtiön ulkopuolelta. Tällaisia toimintoja voivat olla muun muassa erilaiset markkina-analysit, yritystutkimukset, luottotietojen hankkiminen sekä sijoitustoimintaan liittyvät koti- ja ulkomaiset asiantuntijapalvelut.

MÄÄRÄYS (kohta 10)

- (10) Työeläkevakuutusyhtiön ulkopuolelta ostettavien aputoimintojen tulee tuottaa yhtiön käyttöön sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sijoitustoiminnan päätösten valmistelussa ja seurannassa.

OHJE (kohdat 11–12)

- (11) Edellä kohdassa 10 mainittuja aputoimintoja voivat olla esimerkiksi sijoitustoiminnan tietojenkäsittelyyn, juridiikkaan ja laskentatoimeen liittyvät palvelut. Aputoimintoja voivat olla myös jo tehtyjen sijoituspäätösten toteuttamiseen ja sijoitusten hoitoon liittyvät toiminnot, esimerkiksi kiinteistöjen huoltopalvelut.
- (12) Työeläkevakuutusyhtiö voi tehdä sijoitustoimintaa täydentäviä omaisuudenhoitosopimuksia esimerkiksi luottolaitoksen, sijoituspalvelulaisissa (747/2012) tarkoitettun sijoituspalvelurytyksen tai siihen rinnastettavan yrityksen sekä muussa valtiossa toimiluvan saaneen, julkisen valvonnan alaisen sijoituspalvelurytyksen kanssa.

MÄÄRÄYS (kohdat 13–15)

- (13) Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen tulee hyväksyä sopimukset ulkopuolisten omaisuudenhoitajien kanssa. Erityisesti päätöksentekovaltuuksia annettaessa tulee varmistaa, että työeläkevakuutusyhtiön itsenäinen päätöksenteko sijoitusasioissa ei vaarannu.
- (14) Sijoitusvarojen hoitoa koskevasta omaisuudenhoitosopimuksesta tulee ilmetä ainakin seuraavat seikat:
- toimeksiannon laajuus ja valtuudet

- sijoitustoiminnan periaatteet ja rajoitukset (mm. tavoitteet, riskit, omaisuuden allokointi)
- säännöllinen raportointi (mm. tuotto/tavoitteet, allokaatio ja riskitaso)
- hoitopalkkio
- sopimuksen irtisanomismenettely.

(15) Toimeksianto saa koskea vain tiettyä, rajattua osuutta työeläkevakuutusyhtiön sijoituksista, ja näiden toimeksiantojen yhteismäärä ei saa olla merkittävä. Toimeksiannon osuus omaisuudenhoito-yhteisön hallinnassa olevista kokonaisvaroista ei myöskään saa olla merkittävä.

14.2 Hallituksen vastuut sijoitustoiminnassa ja sijoitustoiminnan riskienhallinnassa / sijoitus-suunnitelma

OHJE (kohta 16)

(16) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 28 §:n 1 momentti tarkoittaa, että hallitus vastaa yhtiön varojen sijoittamisesta, sijoitusvaltuuksien asianmukaisuudesta sekä sijoittamisen riskeistä.

MÄÄRÄYS (kohdat 17–19)

(17) Hallitus vastaa sijoitussuunnitelman pitämisestä ajan tasalla.

(18) Ainakin seuraavat asiakokonaisuudet tulee käsitellä sijoitussuunnitelman yhteydessä sen lisäksi, mitä TVYL 28 §:n 2 momentissa säädetään:

- Toimintaympäristön ja yhtiön toiminnan sijoitustoiminnalle asettamat vaatimukset lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
 - Arvio toimintaympäristön tilasta ja kehitysnäkymistä
 - Arvio yhtiön vakavaraisuuden kehittymisestä
 - Vastuullisen vakuutusmatemaatikon sijoitusriskienhallintaa ja sijoitustoimintaa varten laatima selvitys vastuuvielan luonteen ja tuottovaateen sekä vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista sekä yhtiön vakuutusteknisten riskien hallinnan asianmukaisuudesta ottaen huomioon yhtiön toiminnan laatu ja laajuus
 - Arvio sijoitusten keskeisistä riskeistä mm. arvomuutosten ja odotettujen tuottojen osalta
- Sijoitustoiminnan yleiset periaatteet
 - Yhtiön sijoitustoiminnan strategiset tavoitteet
 - Riskienhallinnalliset tavoitteet ja rajoitteet
 - Sijoitukseen liittyvät merkittävimmät riskit, kuten valuutta-, luotto-, korko-, markkina- ja likviditeettiriski
 - Johdannaisten käytön periaatteet

Johdannaisten käytön periaatteissa tulee tarvittaessa ottaa kantaa periaatteiden ja toiminnan eroavuuksiin pitkällä ja lyhyellä aikavälillä.

- Varojen sijoittaminen vuonna X
 - Perusallokaatio (sijoitettavien varojen jakautuminen omaisuuslajeihin) ja sallitut vaihteluvälit eli limiitit
 - Tuottotavoitteet
 - Riskienhallinnalliset tavoitteet ja rajoitteet (limiitit) sekä mahdolliset vertailuindeksit
 - Varavaraisuusluokittelun perusteet
- Ohjausjärjestelmä
 - Hallitus
 - Toimitusjohtaja
 - Sijoitusorganisaation päätösvaltuudet
 - Ulkopuolisten palveluiden käyttö
 - Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan organisointi tai viittaus hallituksen niistä mahdollisesti tekemään erilliseen päätökseen
 - Sijoitustoiminnan jatkuvuuden varmistaminen normaaliolojen häiriötilanteissa
- Raportointijärjestelmien kuvaus
 - Sijoitusriskienhallintatoiminnon raportointi
 - Sijoitustoiminnon raportointi
 - Tilanteet, joissa hallitukselle raportoidaan erikseen
- Muut keskeiset linjauspäätökset
 - Omistajaohjauksen periaatteet tai viittaus hallituksen asiasta mahdollisesti tekemään erilliseen päätökseen
 - Vastuullisen sijoittamisen periaatteet tai viittaus hallituksen asiasta mahdollisesti tekemään erilliseen päätökseen
- Sijoitussuunnitelman päivittämisen periaatteet

- (19) Finanssivalvonnalle on toimitettava hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma ja ne hallituksen tekemät muut päätökset, joihin sijoitussuunnitelmassa edellä 18 kohdassa sanotun mukaisesti mahdollisesti viitataan. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*

15 Luotonotto, siitä ilmoittaminen ja luottohäiriöriskisopimukset

- (1) Finanssivalvonnalle lainan ottamisesta tehtävistä ilmoituksista säädetään VYL15 luvun 1 §:n 2 momentissa.
- (2) Finanssivalvonta antaa VYL 15 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tarkemmat määräykset lainan ottamista koskevan ilmoituksen antamisesta ja sen sisällöstä.
- (3) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä sellaisesta luottohäiriöriskinvaihtosopimuksesta, joka voidaan rinnastaa VYL 15 luvun 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun luottohäiriöriskinvaihtosopimukseen, perustuu VYL 15 luvun 3 §:n 2 momentin 2 kohtaan.

MÄÄRÄYS (kohdat 4–7)

- (4) Työeläkevakuutusyhtiön ja VYL 15 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tytäryhteisöjen on viimeistään kahden viikon kuluessa luoton ottamisesta ilmoitettava Finanssivalvonnalle:
 - välttämättömän maksuvalmiuden hoitamiseksi ottamastaan luotosta,
 - pääomalainan ottamisesta ja
 - oman henkilökuntansa omistamalta henkilöstörahasolta ottamastaan luotosta.
- (5) Ennen vuositilintarkastusta on Finanssivalvonnalle laadittava lisäksi erillinen ilmoitus, jossa edellä kohdassa 4 todettujen luottojen osalta ilmoitetaan kaikki:
 - työeläkevakuutusyhtiöllä voimassa olevat luotot,
 - työeläkevakuutusyhtiön edellisen kalenterivuoden aikana nostamat luotot,
 - työeläkevakuutusyhtiön tytäryhteisöjen voimassa olevat luotot ja
 - työeläkevakuutusyhtiön tytäryhteisöjen edellisen kalenterivuoden aikana nostamat luotot.
- (6) Liiketoimintaan liittyvät tavanomaiset tililuotot ja muut niihin rinnastettavat luotot on ilmoitettava vain, mikäli Finanssivalvonta sitä erikseen pyytää.
- (7) Luottohäiriöriskinvaihtosopimukset katsotaan vakioiduiksi sopimuksiksi eikä niitä tulkita vakuuden antamiseksi, jos sopimukset on laadittu International Swaps and Derivatives Associationin (ISDA) laatimien tai muiden vastaavien standardoitujen mallidokumentaatioiden mukaisesti.

16 Työeläkelaitosten välisiin vastuunsiirtoihin kytketyt omaisuusjärjestelyt

- (1) Työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamisesta eläkesäätiölle tai eläkekassalle säädetään TVYL 10 a luvussa. TVYL 29 c §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön ja vastaanottavan eläkelaitoksen on haettava työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovutukselle Finanssivalvonnan suostumus. TVYL 29 c §:n 3 momentin mukaan Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamiseen, jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja ja jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä.
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavista selvityksistä perustuu TVYL 29 c §:n 5 momenttiin.
- (3) Työeläkevakuutusyhtiöiden vakuutuskannan ja sen osan luovuttamisesta toiselle työeläkevakuutusyhtiölle säädetään TVYL 10 luvussa. TVYL 29 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa vakuutuskannan tai sen osan luovuttamiseen, jollei toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

OHJE (kohta 4)

- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 29 c §:n 3 momentti ja TVYL 29 §:n 1 momentti edellyttävät, että vastuunsiirtoihin ei kytketä eikä niiden ohella tehdä vastuunsiirtoihin kuulumattomia siirtyvän omaisuuden arvoon nähden merkityksellisiä kiinteistökauppoja tai muita omaisuusjärjestelyjä joko työnantajan tai sellaisen tahon kanssa, jossa työnantaja omistuksen perusteella tai muuten voi käyttää tosiasiallisesti määräysvaltaa vastuunsiirrossa.

MÄÄRÄYS (kohta 5)

- (5) Suostumuksen antamiselle asetettujen edellytysten täyttymisen arviointia varten hakijoiden tulee TVYL 10 a luvun mukaista vastuunsiirtoa koskevan hakemuksen yhteydessä ilmoittaa Finanssivalvonnalle tässä kohdassa sanotut seuraavien tahojen väliset omaisuusjärjestelyt: vastaanottava työeläkelaitos, luovuttava työeläkelaitos, luovuttavan/vastaanottavan työeläkelaitoksen vastuunsiirtoon liittyvä työnantaja ja työnantajan edellä kohdassa 4 sanottu määräysvaltayhteisö:
 - kaikki vastuunsiirtoon liittyvät, vastuunsiirron yhteydessä toteutettavat ja kahden vuoden kuluessa vastuunsiirron jälkeen toteutettavaksi sovitut omaisuusjärjestelyt
 - kaikki kaksi vuotta ennen vastuunsiirtoa toteutetut omaisuusjärjestelyt.

OHJE (kohta 6)

- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että Finanssivalvonnalle ilmoitetaan myös TVYL 10 luvun mukaisten vastuunsiirtojen osalta edellä kohdassa 5 mainitut tiedot.

17 Hakemus työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamiseksi

- (1) TVYL 29 c §:n 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön ja vastaanottavan eläkelaitoksen on haettava työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovutukselle Finanssivalvonnan suostumus.
- (2) Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta ja hakemuksessa tarvittavista selvityksistä perustuu TVYL 29 c §:n 5 momenttiin.

MÄÄRÄYS (kohta 3)

- (3) Haettaessa Finanssivalvonnan suostumusta työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovutukselle on hakemuksen liitteenä toimitettava seuraavat asiakirjat:
 - Työnantajakohtaisen vakuutuskannan luovuttamista koskeva sopimus.
 - Vakuutuskannan luovuttavan työeläkevakuutusyhtiön ja vastaanottavan eläkelaitoksen päätökset asiasta.
 - Työeläkevakuutusyhtiön vakuutusmatemaatikon selvitys luovutuksessa siirtyvän vastuuvelan määrästä.
 - Selvitys sekä luovuttavan että vastaanottavan eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoman määrästä ja vakavaraisuusrajoista sekä siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrästä.
 - Jos siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä on pienempi kuin TVYL 29 e §:n 2 momentissa tarkoitettussa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa säädetään, selvitys siirtyvän vakavaraisuuspääoman vaikutuksesta vastaanottavan eläkelaitoksen vakavaraisuuden ja vakuutusmaksun kehitykseen sekä mainitun vaikutuksen vuoksi luovutuksen yhteydessä tai myöhemmin toteutettavista toimenpiteistä. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
 - Selvitys siirtyvän omaisuuden määrästä, omaisuuslajeista, arvostusperusteista ja mahdollisesta työnantajasidonnaisesta omaisuudesta.
 - Selvitys siirtyvästä vakuutuskannasta, työnantajasta, vakuutuksen numerosta ja vakuutettujen piiristä.
 - Selvitys siitä, onko samaa vakuutuskantaa tai osaa siitä luovutettu aikaisemmin. Mikäli vakuutuskantaa tai osaa siitä on luovutettu aikaisemmin, selvitys siitä, että aiemman ja suunnitellun uuden luovutushetken välillä on kulunut vähintään viisi vuotta, tai, jos luovutukseen tulisi soveltaa TVYL 29 a §:n 5 momenttia, selvitys siitä, että aiemman ja suunnitellun uuden luovutushetken välillä on kulunut vähintään kolme vuotta ja että säännöksen soveltamisedellytykset täyttyvät. *(Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)*
 - Selvitys siitä, mitä siirrosta aiheutuvista kohtuullisista hallinnollisista kustannuksista on sovittu.

18 Varautuminen poikkeusoloihin

- (1) Tässä luvussa *poikkeusoloilla* tarkoitetaan valmiuslain mukaisia poikkeusoloja ja puolustustilalain mukaista puolustustilaa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (2) Poikkeusoloihin liittyviä keskeisiä työeläkevakuutusyhtiön tehtäviä ovat etenkin kansalaisten toimeentuloturvaan ja eläkevarojen pysyvyyteen vaikuttavat tehtävät. Tällaisiin tehtäviin liittyviä, yhtiötä ja sitä kautta kansalaisia koskevia poikkeusoloriskejä ovat muun muassa eläkkeiden maksun vaarantuminen, eläkkeiden rahoituksen ja likviditeetin hallinnan vaarantuminen, erilaisten yhtiön omien tai yhteiskunnan järjestelmien ja infrastruktuurin toiminnan vaarantuminen, yhtiön omalla vastuulla olevien verkostojen toimimattomuus ja palvelutoiminnan pysähtyminen sekä erilaiset informaatio- ja vastapuoliriskit. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (3) VYL 31 luvun 13 §:n 1 momentin mukaan vakuutusyhtiön tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla vakuutusalan valmiussuunniteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

18.1 Poikkeusolojen toimintakyky

OHJE (kohta 4)

- (4) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiö säilyttää toimintakykynsä vähintään 12 kuukautta kestävien poikkeusolojen ajan. Yhtiön toimintakyky tulisi mitoittaa siten, että sen vastuulla olevat, etenkin kansalaisten toimeentuloturvaan ja eläkevarojen pysyvyyteen vaikuttavat tehtävät eivät poikkeusoloissa vaarannu. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

18.2 Varautuminen poikkeusolojen toimintakyvyn ylläpitämiseen

OHJE (kohdat 5–10)

- (5) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiö jo normaalioloissa ryhtyy poikkeusoloja koskevan toimintakykyvelvoitteen turvaamiseksi ennakkolisiin varautumistoimiin. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että yhtiö laatii hallituksen hyväksymän valmiussuunnitelman osana riskienhallintaansa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (7) Finanssivalvonta suosittaa, että valmiussuunnitelma turvaa poikkeusoloissa sellaiset kansalaisten toimeentuloturvaan ja eläkevarojen pysyvyyteen vaikuttavat seikat, joihin yhtiö voi vaikuttaa omilla toimillaan. Näitä olisivat ainakin eläkkeiden ratkaisu- ja maksatustoiminnan, varojenhoidon, asiakastietojen, tietojärjestelmien, niiden tarvitseman tietojenkäsittelyinfrastruktuurin sekä palveluverkostojen toimivuuden ja käytettävyyden turvaaminen sekä häiriötön hoito. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (8) Finanssivalvonta suosittaa, että valmiussuunnitelmassa kuvataan poikkeusolojen toimintaperiaatteet, toiminnot, palvelut sekä tarvittava yhteistyö sidosryhmien kanssa. Suunnitelman tulisi sisältää myös toimivuusvaatimukset poikkeusoloissa, palveluiden hallitun supistamisen vaiheet sekä toimenpiteet normaalioloihin palaamiseksi. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

- (9) Finanssivalvonta suosittaa, että toimitusjohtaja tai hallituksen tehtävään erikseen määräämä henkilö vastaa valmiussuunnitelman ajantasaisuudesta, valmiussuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä, poikkeusoloihin varautumisesta, toiminnan johtamisesta, päätöksentekojärjestelmän ylläpitämisestä sekä viestinnästä kaikissa oloissa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (10) Finanssivalvonta suosittaa, että valmiussuunnitelman toimintakelpoisuus varmistetaan normaalioloissa testaamalla. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

18.3 Varautuminen tietojen hallinnan ja tietojärjestelmien osalta

OHJE (kohta 11)

- (11) Finanssivalvonta suosittaa tietojen hallintaan ja tietojärjestelmiin liittyen seuraavaa:
- Yhtiö turvaa tietojen säilymisen ja riittävän tapahtumien kirjaamisen poikkeusoloissa. Mikäli tietojärjestelmät eivät ole käytössä, tietoliikenne ei toimi tai muut infrastruktuurin palvelut ovat rajoitetusti käytettävissä, tulisi tietojen säilyminen ja riittävä tapahtumien kirjaaminen varautua suorittamaan muulla tavoin.
 - Yhtiö varmistaa tietojenkäsittelyn infrastruktuurissa poikkeusolojen varmuuskopioinnin toipumisjärjestelmineen.
 - Yhtiö järjestää toiminnan jatkuvuuden kannalta riittävän tietojen ja ohjelmien varmistuksen toipumisjärjestelmineen riittävän etäälle sijaitseviin turvatiloihin.
 - Yhtiö varmistaa kansalaisten toimeentuloturvan ja eläkevarojen pysyvyyden varmistamiseksi poikkeusoloissa riittävän määrän tietojenkäsittelykapasiteettia.
 - Yhtiöllä on toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi kyky käynnistää tietojenkäsittelytoiminta uudessa ympäristössä tai varakonekeskuksessa.
 - Yhtiö varmistaa valmiiksi suunnitellut ja toimivat yhteydet tarpeellisiin yhteistyökumppaneihin sekä yhteisiin tai keskitettyihin tietovarastoihin.
 - Yhtiö suunnittelee varmistusten käytön siten, että niiden tietojen ja käytettävissä olevien ohjelmistojen pohjalta kyetään käynnistämään liiketoiminta uudelleen siinäkin tilanteessa, että varsinainen tietojenkäsittelykeskus ja sen lähialueet ovat pysyvästi tuhoutuneet. Tämä edellyttäisi varmistusten käyttövalmiuden varmistamista.

18.4 Varautuminen ulkoistettujen toimintojen osalta

OHJE (kohdat 12–13)

- (12) Finanssivalvonta suosittaa, että poikkeusoloihin varautuminen ulotetaan ulkoistettuihin toimintoihin siinä laajuudessa kuin yhtiön tehtävien turvaaminen edellyttää. Vaatimus tulisi ottaa huomioon jo ulkoistamissopimuksissa. (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)
- (13) Finanssivalvonta suosittaa, että ulkoistettujen palvelujen toimivuus ja käytettävyys varmistetaan valvonnalla ja sopimusjärjestelyillä.

18.5 Ohjeen noudattaminen

OHJE (kohta 14)

- (14) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiö, joka ei noudata tätä ohjetta, ilmoittaa Finanssivalvonnalle ohjeesta poikkeaminen syyt, sen miten ohjeesta poiketaan, poikkeamiseen liittyvät perustelut sekä selvityksen siitä, miten VYL 31 luvun 13 §:n 1 momentin mukainen varautumisvelvollisuus täytettäisiin.

19 Osallistuminen asuntokauppalain mukaiseen rakennuttamistointaan

- (1) TVYL 2 §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiön tehtävänä on harjoittaa sosiaaliturvaan kuuluvaa lakisääteistä eläkevakuutusliikettä hoitamalla lakisääteisen eläketurvan toimeenpanoa ja yhtiölle tätä varten kertyviä varoja vakuutusten käsittämät edut turvaavalla tavalla. Työeläkevakuutusyhtiö ei TVYL 3 §:n mukaan saa harjoittaa muuta vakuutusliikettä kuin TyEL:n tai YEL:n mukaista toimintaa ja siihen suoranaisesti liittyvää jälleenvakuutusta.

OHJE (kohdat 2–7)

- (2) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 2 ja 3 §:n tarkoituksena on estää yhtiöitä laajentamasta toimintaansa sellaisiin muun liiketoiminnan muotoihin, jotka saattaisivat vaarantaa vakuutetut edut.
- (3) Asuntokauppalaki koskee asunto-osakkeiden ja muiden asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien yhteisöosuuksien kauppaa, ostajan oikeudellisen ja taloudellisen aseman suojaamista rakentamisvaiheessa sekä eräitä muita asuntojen ja asuntoyhteisön muiden tilojen tuotantoon ja myyntiin liittyviä oikeussuhteita. Perustajaosakkaalla tarkoitetaan lain 1 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka merkitsee tai muuten omistaa asunto-osakkeen tai muun asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavan yhteisöosuuden rakentamisvaiheen aikana. Lakia koskevan hallituksen esityksen 14/1994 mukaan⁵ asunto-osakeyhtiömuotoisessa asuntotuotannossa käytetään kahta organisaatio- ja rahoitusjärjestelmää: perustajaurakointia ja perustajarakennuttamista.
- (4) Perustajaurakoinnissa asunto-osakeyhtiön perustajaosakkaana on hallituksen esityksen 14/1994 perustelujen mukaan rakennusliikkeen omistaja tai siinä määräävässä asemassa oleva osakas taikka rakennusliikkeen lukuun toimiva henkilö. Perustajarakennuttamisessa asunto-osakeyhtiön perustajaosakkaana ei ole rakennusliikkeen omistaja tai edustaja vaan muu taho, esimerkiksi yleishyödyllinen rakennuttajayhteisö taikka muu yritys tai sen edustaja. Rakennushankkeen toteuttamiseksi käytetään yleensä perustajaosakkaaseen nähden ulkopuolista rakennusurakoitsijaa. Tällöin rakennuttajana toimiva asunto-osakeyhtiö ja urakoitsijana toimiva rakennusliike eivät ole rakentamisvaiheen aikana saman tahon määräysvallassa.
- (5) Asuntokauppalain mukaisessa perustajaurakoinnissa urakoitsija ottaa laajasti kantaakseen rakennustoimintaan liittyviä riskejä. Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan nämä riskit eivät kuulu TVYL 2 ja 3 §:n mukaiseen työeläkevakuutustoimintaan eivätkä myöskään työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan. Edellä mainitun vuoksi työeläkevakuutusyhtiöt eivät Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan voi toimia asuntokauppalain mukaisena perustajaurakoitsijana.
- (6) Työeläkevakuutusyhtiöt voisivat sen sijaan osallistua asuntokauppalain mukaisiin rakennushankkeisiin perustajarakennuttajana ja perustajaosakkaana.
- (7) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiöt kuitenkin ennen sijoituspäätösten tekemistä arvioivat huolellisesti hankkeisiin liittyvät asuntokauppalain velvoitteista aiheutuvat riskit ja vastuut, jotta vakuutetut edut eivät vaarantu. Finanssivalvonta suosittaa myös, että arvioidessaan osallistumistaan asuntokauppalain mukaisiin rakennushankkeisiin työeläkevakuutusyhtiöt

⁵ Hallituksen esitys 14/1994 s. 4 ja 5.

samoin kiinnittävät huomiota siihen, että näiden sijoitusten osuus säilyy kohtuullisessa suhteessa yhtiön sijoitusomaisuuden määrään ja riskinkantokykyyn.

20 Yhtiökohtaisten maksunosien markkinointi (*Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024*)

- (1) TVYL 31 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta valvoo työeläkevakuutusyhtiöiden markkinointia.
- (2) TVYL 33 b §:ssä säädetään työeläkevakuutusyhtiön markkinoinnista.
- (3) SopMenL 2 §:ssä säädetään elinkeinotoiminnassa käytettävistä ilmaisuista ja 2 a §:ssä vertailevasta markkinoinnista.

OHJE (kohdat 4–7)

- (4) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan TVYL 33 b § tarkoittaa, että vakuutusmaksun yhtiökohtaista maksunosa koskevassa arvioissa on esitettävä selkeästi ja ymmärrettävästi ne asiakkaan kannalta merkitykselliset oletukset ja muut maksunosan määrään vaikuttavat seikat, joihin arvio perustuu.
- (5) Finanssivalvonta suosittaa, että työeläkevakuutusyhtiöön mahdollisesti siirtyvälle asiakkaalle esitettävästä asiakashyvitysarviosta, joka sisältää tietoja jälkihyvityksistä, käy ilmi sekä jälkihyvitysten vaikutus että asiakashyvitysten taso ainakin kahtena seuraavana vuotena jälkihyvitysten päättymisen jälkeen.
- (6) Finanssivalvonta suosittaa, että vakuutusmaksun yhtiökohtaisen maksunosan vertailevassa markkinoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota käytettävien tietojen ja ilmaisujen vertailukelpoisuuteen, havainnollisuuteen ja olennaisuuteen asiakkaalle.
- (7) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan on SopMenL 2 a §:ssä tarkoitettua harhaanjohtavaa markkinointia verrata yksittäisen asiakkaan tiedoilla laskettua vakuutusmaksun yhtiökohtaista maksunosaa toisen työeläkevakuutusyhtiön keskimääräiseen vastaavaan maksunosaan.

21 Raportointi Finanssivalvonnalle (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

Näissä määräyksissä ja ohjeissa on seuraavassa kohdassa annettu määräys tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle:

- luku 11.2, kohta 10.

22 Kumotut määräykset ja ohjeet

Nämä määräykset ja ohjeet kumoavat voimaan tullessaan seuraavat Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet:

- Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusyhtiöille, työeläkevakuutusyhtiöille, vakuutusyhdistyksille, vakuutusomistusyhteisöille, kolmannen maan vakuutusyhtiöiden sivuliikkeille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille 11.10.2016. Dnro FIVA 16/01.00/2016: alaluvun 4.1C Työeläkevakuutusyhtiön ja työeläkevakuutusyhtiön omistusyhteisön johdon kelpoisuus, alaluvun 10.1 Sijoitussuunnitelma kohdan 2, alaluvun 10.8 Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen kohdat 1–3 ja alaluvun 15.5 Työeläkevakuutusyhtiötä koskevat lisämääräykset. Alalukuja 10.1 Sijoitussuunnitelma ja 10.8 Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin näiden määräysten ja ohjeiden voimaantulon jälkeen
- Finanssivalvonnan kannanoton dnro 1/401/2005 Työeläkevakuutusyhtiön ja vakuutusnottajan välisissä liiketoimissa ja sopimussuhteissa noudatettavat periaatteet
- Finanssivalvonnan kannanoton 1/2012 Työeläkevakuutusyhtiöiden luotettava hallinto
- Finanssivalvonnan kannanottoja 3/2010 Työeläkelaitosten välisiin vastuunsiirtoihin kytketyt omaisuusjärjestelyt, 1/2010 Palkitsemiseen liittyvä kannanotto, 1/2011 Palkitsemisjärjestelmiä koskevan kannanoton päivitys ja 5/2011 Vakuutuslaitosten osallistuminen asuntokauppalain mukaiseen rakennuttamistoimintaan ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöihin näiden määräysten ja ohjeiden voimaantulon jälkeen.

23 Muutoshistoria

Näitä määräyksiä ja ohjeita on muutettu niiden voimaantulon jälkeen seuraavasti:

Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024

- muutettu ja täydennetty 6–9 ja 13 lukuja, minkä johdosta osassa lukuja myös kohtien numerointi on muuttunut
- lisätty 11, 20, 21, 23 ja 24 luvut
- tehty teknisluonteisia muutoksia useisiin muihin lukuihin

Muutokset liittyvät hyvää hallintoa ja sisäistä valvontaa koskevien määräysten ja ohjeiden täydentämiseen sekä vakuutusmaksun yhtiökohtaisten maksunosien markkinointia koskevien ja operatiivisen toiminnan häiriöistä ilmoittamista koskevien määräysten ja ohjeiden lisäämiseen.

24 Siirtymä- ja voimaantulomääräykset (Annettu 22.11.2023, voimaan 1.4.2024)

- (1) Luvun 11 kohdassa 10 tarkoitettu vuosi-ilmoitus tehdään vuotta 2024 koskien ajalta 1.4.2024–31.12.2024.